II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Νοεμβρίου 1999

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων το οποίο σχεδιάζει να εφαρμόσει η Ιταλία υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στις περιφέρειες του στόχου 1

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1999) 3867]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2000/235/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο [1] και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. **Διαδικασία**

(1) Με επιστολή της 10ης Απριλίου 1997 η Μόνιμη Αντιπροσωπεία τη Ιταλίας γνωστοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, ένα σχέδιο τροποποίησης της απόφασης της υπουργικής επιτροπής οικονομικού προγραμματισμού (CIPE) σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του ταμείου εγγύησης υπέρ των ΜΜΕ των περιφερειών του στόχου 1, το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 2 του νόμου αριθ. 341 της 8ης Αυγούστου 1995.

(2) Η εξέταση των εν λόγω μέτρων υποδιαιρέθηκε ως εξής:

Στο πλαίσιο του φακέλου N 249/A/97, η Επιτροπή εξέτασε και ενέκρινε σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης [επιστολή της Επιτροπής αριθ. SG (97) D/7216 της 25ης Αυγούστου 1997] τις τροποποιήσεις του μέτρου της απόφασης της CIPE της 10ης Μαΐου 1995 προς εφαρμογή σε τομείς εκτός της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Η εφαρμογή στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας των μέτρων του άρθρου 2 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 244 της 23ης Ιουνίου 1995, το οποίο κυρώθηκε με τον νόμο αριθ. 341 της 8ης Αυγούστου 1995 (εφεξής νόμος 341/1995), ο οποίος ορίζει τις γενικές αρχές του ταμείου, και της απόφασης της CIPE της 10ης Μαΐου 1995 σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του νόμου αριθ. 341/95, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή με την επιστολή των ιταλικών αρχών της 10ης Απριλίου 1997, εξετάστηκε από την Επιτροπή στο πλαίσιο του φακέλου N 249/B/97.

(3) Η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές συμπληρωματικές πληροφορίες με τα τέλεξ αριθ. 52140 της 5ης Μαΐου 1997, αριθ. 31756 της 5ης Αυγούστου 1997 και αριθ. 14/3786 της 19ης Σεπτεμβρίου 1997. Με το τέλεξ αριθ. 2326 της 12ης Ιανουαρίου 1998 κάλεσε τις ιταλικές αρχές να απαντήσουν στο προαναφερόμενο τέλεξ της 19ης Σεπτεμβρίου 1997.

Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας διαβίβασε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολή της 2ας Ιουνίου 1997, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 5 Ιουνίου 1997, με τηλεομοιοτυπία της 21ης Ιουλίου 1997, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 22 Ιουλίου 1997, με επιστολή της 27ης Δεκεμβρίου 1997, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 1997, και με επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 1998, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 4 Μαρτίου 1998.

(4) Με επιστολή της 20ής Μαΐου 1998 [SG (98) D/4034], η Επιτροπή ενημέρωσε τις ιταλικές αρχές για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ έναντι των μέτρων ενίσχυσης στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(5) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2]. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση.

[1] ΕΕ C 245 της 5.8.1998, σ. 3.

[2] Βλέπε υποσημείωση 1.

(6) Οι ιταλικές αρχές παρουσίασαν στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις τους με επιστολές της 24ης Ιουνίου 1998, της 26ης Νοεμβρίου 1998, της 9ης Μαρτίου 1999 και της 11ης Μαΐου 1999. Δεν παρελήφθησαν παρατηρήσεις από τρίτα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή έλαβε, ωστόσο, την επιστολή ενός δυνητικού δικαιούχου του καθεστώτος ενίσχυσης, ο οποίος διαμαρτυρόταν για τη μεγάλη καθυστέρηση της έγκρισης του καθεστώτος.

(7) Η παρούσα απόφαση αφορά αποκλειστικά την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων ενίσχυσης στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα I της συνθήκης (δηλαδή τη γεωργία, τόσο την πρωτογενή παραγωγή όσο και τη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια).

II. **Περιγραφή**

(8) Το άρθρο 2 του νομοθετικού διατάγματος, το οποίο κυρώθηκε με τον νόμο 341/1995, και οι κανόνες εφαρμογής που προσδιορίζονται στην απόφαση της CIPE της 10ης Μαΐου 1995 και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της, προβλέπει τη θέσπιση ενός συστήματος εγγυήσεων υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στις περιοχές της ιταλικής επικράτειας που ανήκουν στον στόχο 1. Το καθεστώς εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999. Προβλέπονται εγγυήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου για πράξεις αναδιάρθρωσης των χρεών και εγγυήσεις συμμετοχικών δανείων και αγορών συμμετοχών στο κεφάλαιο των ΜΜΕ από τράπεζες και άλλα δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα. Επιτρέπεται η σώρευση των μέτρων ενίσχυσης υπό μορφήν αναδιάρθρωσης του χρέου και επένδυσης σε κεφαλαιουχικές δαπάνες. Η προβλεπόμενη πίστωση είναι ύψους 3 500 δισεκατομμυρίων ιταλικών λιρών (1 750 εκατομμύρια ευρώ). Σκοπός του μέτρου είναι να επιτρέψει την εφάπαξ αναδιαγμάτευση των βραχυπρόθεσμων χρεών, μειώνοντας το κόστος των πιστώσεων που διατίθενται στην αγορά, και να διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε νέες μορφές χρηματοδότησης, ευνοώντας την κεφαλαιοποίησή τους.

(9) Για να είναι επιλέξιμη για τις εγγυήσεις των πράξεων αναδιάρθρωσης του χρέους, η αναδιάρθρωση πρέπει να έχει διάρκεια έξι ετών, συμπεριλαμβανομένης μιας περιόδου χάριτος ενός έτους. Το ταμείο παρέχει στις ενδιαφερόμενες τράπεζες εγγύηση για το 6 % του ενοποιημένου κεφαλαίου, έναντι της καταβολής ποσού ίσου με το 2 % αυτού το κεφαλαίου. Η εγγύηση δεν μπορεί να ενεργοποιηθεί σε περίπτωση αφερεγγυότητας που διαπιστώνεται εντός των 18 μηνών που ακολουθούν τη χορήγηση της χρηματοδότησης. Σε περίπτωση πτώχευσης της επιχείρησης, η εγγύηση του ταμείου καλύπτει το 60 % της πίστωσης της τράπεζας τη στιγμή κατά την οποία διαπιστώνεται η αφερεγγυότητα. Η εγγύηση αυτή εφαρμόζεται στην αρχή των διαδικασιών ανάκτησης των χρεών. Στις τράπεζες εναπόκειται, εξάλλου, η υποχρέωση να μεριμνήσουν, προς το συμφέρον του ταμείου, για την εφαρμογή των απαραίτητων διαδικασιών για την ανάκτηση των χρεών. Το ταμείο μπορεί, επίσης, να χορηγεί στις επιχειρήσεις επιδότηση επιτοκίου ίση με το 4,5 % του ετήσιου επιτοκίου μετά την αναδιάρθρωση. Η επιδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40 % του επιτοκίου αναφοράς που ισχύει κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης αναδιάρθρωσης.

(10) Το προς αναδιάρθρωση ποσό πρέπει να είναι το μικρότερο από τα ακόλουθα:

α) το ποσό των βραχυπρόθεσμων χρεών στις 30 Σεπτεμβρίου 1994·

β) τη βραχυπρόθεσμη χρέωση που προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό·

γ) το γινόμενο του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, όπως προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό, επί δέκα.

Για τη χορήγηση της ενίσχυσης, ο λόγος μεταξύ των μόνιμων χρηματοδοτικών μέσων και των ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων μετά την αναδιάρθρωση δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 0,75 %. Το αναδιαπραγματευόμενο κεφάλαιο δεν μπορεί, ωστόσο, να υπερβαίνει το δεκαπλάσιο του κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Σε περίπτωση που, για μια συγκεκριμένη επιχείρηση, το προς αναδιάρθρωση ποσό είναι υψηλότερο των 40 δισεκατομμυρίων ιταλικών λιρών (20 εκατομμύρια ευρώ), η αίτηση πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

(11) Το ταμείο μπορεί επίσης να χορηγεί εγγυήσεις για συμμετοχικά δάνεια μέγιστης διάρκειας δέκα ετών, περιοριζόμενες στο 60 % του ποσού των δανείων που έχουν χορηγηθεί από τραπεζικά ή άλλα ιδρύματα, έναντι μιας εφάπαξ καταβολής ίσης με το 1 % του εν λόγω ποσού. Η εγγύηση δεν μπορεί να ενεργοποιηθεί σε περίπτωση αφερεγγυότητας που διαπιστώνεται εντός των 30 μηνών που ακολουθούν τη χορήγηση της χρηματοδότησης. Το επιτόκιο του δανείου συμφωνείται ελεύθερα μεταξύ της τράπεζας και της επιχείρησης. Το ταμείο μπορεί ακόμη να χορηγεί εγγυήσεις για αγορές συμμετοχών στο κεφάλαιο των ΜΜΕ από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία αυτές πραγματοποιούνται από ιδρύματα που ελέγχονται εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, από το κράτος. Για τη χορήγηση της εγγύησης πρέπει να καταβληθεί ποσό ίσο με το 0,75 % του ποσού της συμμετοχής, η οποία πρέπει να έχει μέγιστη διάρκεια πέντε έτη.

(12) Σε σχέση με τα δάνεια και τις εγγυήσεις για πράξεις αναδιάρθρωσης των χρεών που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 8 και 9, στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία η Επιτροπή επισημαίνει ότι από τις πληροφορίες που έχουν παράσχει οι ιταλικές αρχές δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί αν οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις για την αναδιάρθρωση των χρεών είναι υπέρ οικονομικά υγιών επιχειρήσεων ή αν αποσκοπούν στη διάσωση προβληματικών επιχειρήσεων. Στην πρώτη περίπτωση, η Επιτροπή παρατηρεί ότι θα συνιστούσαν ενισχύσεις λειτουργίας, οι οποίες απαγορεύονται στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Στην περίπτωση κατά την οποία τα εν λόγω μέτρα απευθύνονται, αντιθέτως, σε προβληματικές επιχειρήσεις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν τηρούν τους όρους που θεσπίζονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων του 1994 και του 1997 ([3]). Σε σχέση με τις διατάξεις που αφορούν τις ενισχύσεις για διάσωση, η Επιτροπή παρατηρεί ειδικότερα ότι τα προβλεπόμενα δάνεια και εγγυήσεις έχουν διάρκεια μεγαλύτερη των έξι μηνών και δεν υπόκεινται στα επιτόκια της αγοράς. Σε σχέση με τις διατάξεις που αφορούν τις ενισχύσεις για αναδιάρθρωση, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι δικαιούχοι δεν υποχρεούνται να υποβάλουν σχέδιο αναδιάρθρωσης και ότι, ως εκ τούτου, τα εν λόγω μέτρα ενδέχεται να είναι ασυμβίβαστα με τις προαναφερόμενες κατευθυντήριες γραμμές.

([3]) ΕΕ C 368 της 23.12.1994, σ. 12 και ΕΕ C 283 της 19.9.1997, σ. 2, αντιστοίχως.

(13) Όσον αφορά τις εγγυήσεις για συμμετοχικά δάνεια και για δημόσιες ή ιδιωτικές αγορές συμμετοχών στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα προτεινόμενα μέτρα θα συνιστούσαν ενίσχυση στον βαθμό κατά τον οποίο παρέχουν στους δικαιούχους πρόσβαση στα δάνεια με επιτόκια χαμηλότερα από τα κανονικά επιτόκια της αγοράς. Επίσης, στην περίπτωση κατά την οποία η εγγύηση χορηγείται υπέρ προβληματικών επιχειρήσεων, θα έπρεπε να θεωρείται ενίσχυση το σύνολο του καλυπτόμενου ποσού. Αν η εγγύηση χορηγείται σε οικονομικά υγιείς επιχειρήσεις για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων επενδύσεων του δικαιούχου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ενίσχυση θα μπορούσε να θεωρηθεί συμβατή με την κοινή αγορά μόνο εφόσον πληροί τους ειδικούς όρους που ισχύουν για τον συγκεκριμένο τομέα. Η ενίσχυση που χορηγείται σε οικονομικά υγιείς επιχειρήσεις και δεν σχετίζεται με συγκεκριμένες επενδύσεις θεωρείται ενίσχυση λειτουργίας, η οποία απαγορεύεται στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(14) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή επέστησε επίσης την προσοχή στο σημείο 20 της απόφασης της CIPE της 20ής Μαΐου 1995, όπως διαμορφώθηκε μετά τις κοινοποιηθείσες τροποποιήσεις, στο οποίο περιέχεται η εξής φράση:

«[...] Η RIBS SpA, κατά την εκπλήρωση του ρόλου της ως δημόσιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που απευθύνεται αποκλειστικά στον αγροτοβιομηχανικό τομέα, μπορεί επίσης να συμμετέχει σε δραστηριότητες αύξησης κεφαλαίου κατά την έννοια τον νόμου 662/96, υποβάλλοντας κάθε χρόνο αναφορά για τις δραστηριότητες αυτές και την εξέλιξή τους στο Υπουργείο Γεωργικών Πόρων, το οποίο αναλαμβάνει να ενημερώνει τη CIPE».

(15) Η Επιτροπή σημείωσε ότι οι παρεμβάσεις της RIBS SpA (στο εξής RIBS), δημόσιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος για τον αγροτοβιομηχανικό τομέα, δεν ήταν εγγυημένες από το ταμείο και έλαβε γνώση της δήλωσης των ιταλικών αρχών ότι οι παρεμβάσεις αυτές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 132 του νόμου 662/96 (νόμος περί χρηματοπιστωτικών θεμάτων του 1997), δηλαδή σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, δεν συνιστούσαν ενίσχυση. Η Επιτροπή παρατήρησε, ωστόσο, ότι δεν είχε υποβληθεί από τις ιταλικές αρχές καμία πληροφορία σχετικά με τις εν λόγω παρεμβάσεις, όπως προβλέπεται αντίθετα από την ανακοίνωσή της σχετικά με τις κρατικές εισφορές κεφαλαίου [4], και αυτό παρότι η Επιτροπή είχε ζητήσει από τις ιταλικές αρχές να της παράσχουν σχετικές πληροφορίες.

III. **Παρατηρήσεις της Ιταλίας**

(16) Στις γραπτές τους παρατηρήσεις, οι ιταλικές αρχές αναφέρονται τόσο σε θέματα διαδικασίας όσο και σε θέματα ουσίας.

Διαδικασία

(17) Όσον αφορά τη διαδικασία, οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι το γενικό καθεστώς των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του ταμείου εγγύησης για τις ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στις περιοχές του στόχου 1, είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ με επιστολές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας Προϋπολογισμού και Οικονομικού Προγραμματισμού της 16ης Δεκεμβρίου1994 και της 17ης και 26ης Ιανουαρίου 1995. Το καθεστώς είχε εγκριθεί (ενίσχυση Ν 40/95) με απόφαση της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 1995, η οποία κοινοποιήθηκε με την επιστολή SG(95) D/3693 της 24ης Μαρτίου 1995.

(18) Με επιστολή της 31ης Μαΐου 1995, οι εθνικές αρχές της Ιταλίας γνωστοποίησαν στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της την απόφαση της CIPE (διυπουργικής επιτροπής οικονομικού προγραμματισμού) της 10ης Μαΐου 1995 σχετικά με τα κριτήρια, τους τρόπους και τις διαδικασίες λειτουργίας του ταμείου για τις ΜΜΕ (ενίσχυση Ν 662/95). Με την επιστολή SG(95) D/11306 της 7ης Νοεμβρίου 1995, η Επιτροπή δήλωσε ότι οι διατάξεις της ανωτέρω απόφασης της CIPE ενέπιπταν στον τομέα παρέμβασης του ταμείου εγγύησης —που είχε ήδη εγκριθεί με την απόφαση της 1ης Μαρτίου 1999— και ότι πληρούνταν τα όρια και οι προϋποθέσεις που θεσπίζονταν εκεί.

(19) Με επιστολή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, Προϋπολογισμού και Οικονομικού Προγραμματισμού της 28ης Μαρτίου 1997 κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή το σχέδιο απόφασης της CIPE σχετικά με την τροποποίηση ορισμένων επιμέρους κανόνων εφαρμογής του ταμείου. Με την επιστολή SU(97) D/7216 της 25ης Αυγούστου 1997 η Επιτροπή επεσήμανε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις ενέπιπταν στο πλαίσιο του ταμείου εγγύησης —που είχε ήδη εγκριθεί με την απόφαση της 1ης Μαρτίου 1995— και εξήγγειλε ότι επρόκειτο να εκδώσει χωριστή απόφαση για να καλύψει την εφαρμογή του καθεστώτος στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(20) Οι ιταλικές αρχές υπογραμμίζουν ότι το σχέδιο του καθεστώτος είχε κοινοποιηθεί κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και είχε εγκριθεί με την απόφαση της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1995, (βλέπε αιτιολογική σκέψη 17). Οι συγκεκριμένοι κανόνες εφαρμογής που καθορίζονται στην απόφαση της CIPE της 10ης Μαΐου 1995, η οποία κοινοποιήθηκε με την προαναφερθείσα επιστολή της 31ης Μαΐου 1995, εμπίπτουν, κατά την Επιτροπή, στο πλαίσιο του ταμείου εγγύησης [επιστολή SG (95) D/11306 της 7ης Νοεμβρίου 1995]. Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, οι οποίες της είχαν διαβιβαστεί και γνωστοποιηθεί με επιστολή της 28ης Μαρτίου 1997, εμπίπτουν στο πλαίσιο του καθεστώτος που έχει ήδη εγκριθεί και ότι οι άλλοι κανόνες εφαρμογής μένουν αμετάβλητοι [επιστολή SG(97) D/7216 της 25ης Αυγούστου 1997].

(21) Οι ιταλικές αρχές συμπεραίνουν, επομένως, ότι το καθεστώς έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, ότι έχει εγκριθεί από αυτήν και ότι οι μεταγενέστερες λεπτομέρειες εφαρμογής, που κοινοποιήθηκαν δεόντως στην Επιτροπή, δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο ενίσχυσης. Υποστηρίζουν, επομένως, ότι το καθεστώς συνιστά «υφιστάμενη ενίσχυση», με την έννοια που προσδιορίζεται στους διαδικαστικούς

[4] Δελτίο ΕΚ 9-1984.

κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίοι έχουν κωδικοποιηθεί από την Επιτροπή. Σε περίπτωση υφιστάμενων ενισχύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, πριν κινήσει διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2, η Επιτροπή πρέπει να προτείνει «κατάλληλα μέτρα». Οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν διατυπώθηκαν τέτοιες προτάσεις.

Θέματα ουσίας

(22) Όσον αφορά την ουσία, οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν πρώτα απ' όλα ότι οι παρατηρήσεις τους αναφέρονται αποκλειστικά στις πράξεις αναδιάρθρωσης του χρέους και όχι στις αγορές συμμετοχών ή στα συμμετοχικά δάνεια, διότι το ταμείο δεν έχει χρησιμοποιηθεί για αυτούς τους σκοπούς.

(23) Υπογραμμίζουν ότι η ενίσχυση προορίζεται για επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες σε περιφέρειες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και θα έπρεπε, επομένως, να μπορούν να απολαύουν, βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο εφαρμογής του άρθρου 92 [σημερινό άρθρο 87] παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) στις περιφερειακές ενισχύσεις ([5]), της εξαιρέσεως που ισχύει για τις περιοχές που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).

(24) Εάν υποτεθεί ότι στις εν λόγω ενισχύσεις εφαρμόζονται οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ([6]), οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές δεν θίγουν την εφαρμογή εγκεκριμένων καθεστώτων ενίσχυσης με στόχους διαφορετικούς από τη διάσωση ή την αναδιάρθρωση, όπως για παράδειγμα η περιφερειακή ανάπτυξη ή η ανάπτυξη των ΜΜΕ, υπό τον όρο ότι οι, ενισχύσεις για τη διάσωση ή την αναδιάρθρωση που χορηγούνται στο πλαίσιο αυτών των καθεστώτων τηρούν τους όρους που έχουν αποφασισθεί από την Επιτροπή για τα εν λόγω καθεστώτα (σημείο 2.5 δεύτερο εδάφιο των κατευθυντήριων γραμμών του 1997).

(25) Όσον αφορά τη λειτουργία του καθεστώτος, οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν τις ακόλουθες παρατηρήσεις. Ο στόχος του ταμείου εγγύησης, ο οποίος ορίζεται στο άρθρο 2 του νόμου αριθ. 341/95, είναι να επιτευχθεί ο εξορθολογισμός των χρηματοοικονομικών ισορροπιών των ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στις περιοχές του στόχου 1, προωθώντας την καλύτερη πρόσβασή τους στις πιστώσεις και βοηθώντας τις μικρές επιχειρήσεις των περιοχών αυτών να υπερνικήσουν τα διαρθρωτικά προβλήματα από τα οποία πάσχουν, εξαιτίας της ανεπάρκειας κεφαλαίου και του ιδιαίτερα υψηλού κόστους της χρηματοδότησης κατά το πρώτο ήμισυ της δεκαετίας του 1990. Πρόκειται, δηλαδή, για την υπερνίκηση των κυριότερων εμποδίων για την ανάπτυξη του παραγωγικού ιστού της νότιας Ιταλίας, μέσω της εφάπαξ παροχής στις ΜΜΕ μιας δυνατότητας ελάφρυνσης των συνολικών χρηματοοικονομικών βαρών τους, η οποία δεν αποτελεί ούτε ενίσχυση για διάσωση ούτε ενίσχυση για αναδιάρθρωση.

(26) Η παροχή αυτής της δυνατότητας είναι απόλυτα συμβατή με το καθεστώς που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στην επιστολή της 24ης Μαρτίου 1995, στην οποία αναφέρονται σαφείς και δοκιμασμένοι τρόποι και κριτήρια λειτουργίας, αποκλειστικά για τις ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες σε περιοχές που καλύπτονται από την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Πρόκειται για ένα καθεστώς που απέφερε πραγματικά οφέλη στις περιφέρειες Molise και Abruzzo (στη δεύτερη περίπτωση μέχρι το τέλος του 1996) και που χρησιμοποιήθηκε ευρέως με ικανοποίηση, σε τέτοιο μάλιστα βαθμό ώστε οι πόροι που είχαν προβλεφθεί για τα επιδοτούμενα δάνεια θα εξαντληθούν κατά πάσα πιθανότητα εντός του φθινοπώρου του 1998, δηλαδή πριν από την αρχικά ορισθείσα προθεσμία του τέλους του 1999.

(27) Γενικά, οι ΜΜΕ που είναι επιλέξιμες για τα επιδοτούμενα δάνεια πρέπει να είναι μικρές επιχειρήσεις:

— που έχουν ουσιαστικά στέρεες βάσεις και είναι ικανές να παρουσιάσουν κέρδη, αλλά πάσχουν από χρηματοοικονομική ανισορροπία εξαιτίας των τόκων που πρέπει να πληρώνουν για τα βραχυπρόθεσμα δάνειά τους,

— που μια ορισμένη ημερομηνία (30 Σεπτεμβρίου 1994) είναι χρεωμένες έναντι τραπεζικών ιδρυμάτων. Πρέπει να πρόκειται για υποχρεώσεις έναντι τραπεζών (δεν προβλέπεται η αναδιάρθρωση υποχρεώσεων έναντι προμηθευτών ή επιχειρήσεων πρακτορείας απαιτήσεων ή παροχής υπηρεσιών),

— που είναι οικονομικά υγιείς και για τις οποίες δεν έχουν κινηθεί διαδικασίες πτωχεύσεως,

— που έχουν προοπτικές αποκατάστασης της ισορροπίας τους μέσω των κατάλληλων χρηματοπιστωτικών ροών και παρουσιάζουν διαρθρωτικούς δείκτες που πληρούν ορισμένα προκαθορισμένα κριτήρια,

— που δεν απολαύουν ήδη ανάλογων διευκολύνσεων και είναι, επομένως, επιλέξιμες για τη λήψη μιας ενίσχυσης, η οποία χορηγείται εφάπαξ, για συγκεκριμένη περίοδο, και η οποία δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να θεωρηθεί ούτε ενίσχυση λειτουργίας ούτε ενίσχυση για διάσωση υπέρ αφερέγγυων παραγωγικών τομέων ούτε ενίσχυση για την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων,

— που από τότε που κατέστησαν επιλέξιμες για την ενίσχυση μπορούν να αποδείξουν ότι δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εκτελεστής αποφάσεως,

— που, όσον αφορά τα επιδοτούμενα επιτόκια για την εγκεκριμένη αναδιάρθρωση, μπορούν να αποδείξουν ότι δεν ενέχονται σε παράνομες δραστηριότητες ή σε νομιμοποίηση εσόδων από τέτοιες δραστηριότητες.

(28) Εκτός του ότι πρέπει να βρίσκονται σε περιοχές του στόχου 1, οι ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της γεωργίας, της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, επιπλέον της εκπλήρωσης των ανωτέρω προϋποθέσεων, πρέπει και να ασκούν δραστηριότητες σε περιφέρειες της νότιας Ιταλίας εξειδικευμένες στη γεωργία (Απουλία και Καμπανία).

(29) Οι δυνητικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι 41 ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν μόλις το 1 % των 3 800 αιτήσεων ενίσχυσης που είχαν υποβληθεί στο ταμείο εγγύησης μέχρι τις 31 Μαΐου. Οι αιτήσεις ενίσχυσης που υποβλήθηκαν από ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στους

([5]) ΕΕ C 212 της 12.8.1988, σ. 9.
([6]) ΕΕ C 283 της 19.9.1997, σ. 2.

τομείς που «εκκρεμούν» από τον Νοέμβριο του 1997 αφορούν μόνο την αναδιάρθρωση των υποχρεώσεων, δηλαδή δεν περιλαμβάνουν ενισχύσεις για την αγορά συμμετοχών ή για συμμετοχικά δάνεια, πράξεις για τις οποίες το ταμείο δεν έχει χορηγήσει επιδοτήσεις, ούτε καν στους εγκεκριμένους τομείς. Οι αιτήσεις ενίσχυσης για τους τομείς που «εκκρεμούν» από τον Νοέμβριο του 1997 αντιστοιχούν σε ένα πρόσθετο ποσό 44,686 δισεκατομμυρίων ιταλικών λιρών, για το οποίο η συμβολή στην επιδότηση επιτοκίου θα αντιστοιχούσε σε 5,400 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες, ενώ οι ενδεχόμενες εγγυήσεις που θα χορηγούνταν θα ανέρχονταν σε άλλα 24 δισεκατομμύρια λίρες. Καμία από τις 41 ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στους εκκρεμούντες τομείς δεν έλαβε, ούτε καν προσωρινά, επιδοτήσεις ή άλλες μορφές ενίσχυσης από το ταμείο εγγύησης και, ακόμη και αν αίρονταν οι εκκρεμότητες, η ενίσχυση που θα μπορούσε να χορηγηθεί θα ήταν περιορισμένη.

(30) Οι ουσιαστικά στέρεες βάσεις των 41 ΜΜΕ που ενδιαφέρονται για τα οφέλη του άρθρου 2 του νόμου αριθ. 341/95 έχουν ήδη επιβεβαιωθεί από τις τράπεζες, οι οποίες, καθώς είναι οι φορείς που πραγματοποιούν την αναδιάρθρωση των υποχρεώσεων, αφιέρωσαν ιδιαίτερη προσοχή στην αξιολόγηση των υποψήφιων επιχειρήσεων. Οι αιτήσεις που έχουν παραληφθεί αφορούν, εξάλλου, μη αυτόματες διευκολύνσεις και λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η τράπεζα καλύπτει το 40 % του κινδύνου και ότι η εγγύηση του ταμείου δεν μπορεί να ενεργοποιηθεί εντός των δεκαοκτώ μηνών που ακολουθούν τη χορήγηση της χρηματοδότησης.

(31) Οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι οι ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στους εκκρεμούντες μέχρι σήμερα τομείς έχουν ήδη συνάψει συμβάσεις χρηματοδότησης με αυξημένο κόστος (πριν από τον Νοέμβριο του 1997), με τη μορφή ήδη εφαρμοζόμενων ενυπόθηκων δανείων, χωρίς να λάβουν καμία διευκόλυνση από άποψη συνεισφορών, με την προοπτική, εάν αρθούν οι εκκρεμότητες, να λάβουν κυμαινόμενη ενίσχυση για τις συμβάσεις τους με κυμαινόμενο επιτόκιο, βάσει επιτοκίων αναφοράς ασφαλώς χαμηλότερων από εκείνα που είχαν κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο του 1997.

(32) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, οι ιταλικές αρχές υποστηρίζουν ότι είναι αναγκαίο να εγκριθούν και να χορηγηθούν ενισχύσεις προπαντός στις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες, χάρη στις επιδοτήσεις που θα τους χορηγηθούν εφάπαξ, θα είναι πιο ικανές να αντεπεξέλθουν στις χρηματοοικονομικές τους ανισορροπίες, που τα τελευταία χρόνια αντιστοιχούσαν σε ιδιαίτερα υψηλό κόστος. Με την αναγνώριση και την έγκριση των ενισχύσεων, ιδίως στους τομείς της γεωργίας, της μεταποίησης/εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, θα μπορέσουν να εξαλειφθούν διαρθρωτικοί παράγοντες εξωγενείς προς τις επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες στη νότια Ιταλία, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις θέτουν σε κίνδυνο και παρεμποδίζουν τις προσπάθειές τους να ανταγωνιστούν ελεύθερα στην αγορά, στρεβλώνοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων.

(33) Εν κατακλείδι, οι ιταλικές αρχές υπογραμμίζουν ότι το προτεινόμενο καθεστώς ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα έχει εγκριθεί από την Επιτροπή και περιλαμβάνει μόνο ενισχύσεις στο πλαίσιο του ταμείου εγγύησης, οι οποίες πληρούν τους όρους που περιέχονται στην απόφαση της Επιτροπής περί εγκρίσεως του εν λόγω καθεστώτος. Ισχυρίζονται ότι τα χαρακτηριστικά του καθεστώτος συνδέονται ειδικά με την επίτευξη του στόχου —ο οποίος προβλέπεται στη συμφωνία Pagliarini-Van Miert που αναφέρεται στο σημείο 1 της απόφασης της CIPE— του εξορθολογισμού των χρηματοοικονομικών ισορροπιών των ΜΜΕ (που έχουν πληγεί από την κατάργηση του ταμείου Cassa del Mezzogiorno και τη γενική οικονομική κρίση) και της προώθησης της καλύτερης πρόσβασής τους στις πιστώσεις, μέσω της διευκόλυνσης των σχέσεων μεταξύ τραπεζών και επιχειρήσεων.

(34) Όσον αφορά τη συμμετοχή της RIBS στο καθεστώς (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 14 και 15), οι ιταλικές αρχές δήλωσαν στην επιστολή τους της 11ης Μαΐου 1999 ότι η RIBS βάσει της εν λόγω αποφάσεως (που δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαμογή) δεν έχει πραγματοποιήσει ποτέ πράξεις στον τομέα παρέμβασης του «ταμείου εγγύησης», κατά την έννοια του άρθρου 2 του νόμου 341/95. Εξάλλου, όλες οι πράξεις που πραγματοποιεί η RIBS «στις συνθήκες της αγοράς» (σύμφωνα με τον νόμο 662/96) έχουν κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία έχει εγκρίνει μέχρι στιγμής μία και εξετάζει τις υπόλοιπες. Οι πράξεις αυτές πληρούν τις προϋποθέσεις που έχει θεσπίσει η Επιτροπή, πράγμα που σημαίνει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται από τη RIBS δυνάμει του νόμου 662/96 δεν θεωρούνται κρατικές ενισχύσεις.

IV. **Εκτίμηση των ενισχύσεων**

Διαδικασία

(35) Οι ιταλικές αρχές υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή έχει διαπράξει διαδικαστικό λάθος κινώντας τη διαδικασία εναντίον της εφαρμογής του καθεστώτος στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας. Δηλώνουν ότι τα κοινοποιηθέντα μέτρα (ενίσχυση αριθ. Ν 249/97) αφορούν απλώς συγκεκριμένες τροποποιήσεις ενός καθεστώτος ενισχύσεων που έχει εγκριθεί παλαιότερα από την Επιτροπή (ενισχύσεις Ν 40/95 και Ν 662/95). Όπως αναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη 21, εφόσον τα θέματα που εγείρει η Επιτροπή στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία αφορούν την εφαρμογή ενός ήδη εγκεκριμένου καθεστώτος ενίσχυσης, οι ιταλικές αρχές υποστηρίζουν ότι, πριν κινηθεί η διαδικασία κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 2, η Επιτροπή θα έπρεπε να προτείνει «κατάλληλα μέτρα» κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(36) Έστω και αν δεν αναφέρονται σε αυτή ρητώς, οι ιταλικές αρχές φαίνεται πως παραπέμπουν στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για την υπόθεση Italgrani [7]. Στην περίπτωση εκείνη, το Δικαστήριο είχε αποφανθεί ότι η Επιτροπή, όταν αντιμετωπίζει ενίσχυση η οποία υποστηρίζεται ότι χορηγήθηκε κατ' εφαρμογήν ήδη εγκεκριμένου προγράμματος, δεν μπορεί αμέσως να εξετάσει εάν αυτή είναι σύμφωνη προς τη συνθήκη. Πρέπει αρχικώς να περιοριστεί, πριν κινήσει οποιαδήποτε διαδικασία, να ελέγξει αν η ενίσχυση καλύπτεται από το γενικό σύστημα και αν πληροί τις τεθείσες με την απόφαση περί εγκρίσεως του προγράμματος αυτού προϋποθέσεις. Εάν δεν συνέβαινε αυτό, η Επιτροπή θα μπορούσε, κατά την εξέταση κάθε συγκεκριμένης ενισχύσεως, να αναθεωρεί την απόφασή της περί εγκρίσεως του καθεστώτος ενισχύσεων, η οποία θα προϋπέθετε και την εξέταση του συμβιβαστού του προς το άρθρο 87 παράγραφος της συνθήκης. Οι αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφαλείας δικαίου θα επίθεντο τότε σε

[7] Απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, υπόθεση C-47/91, Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994 I, σ. 4635.

κίνδυνο τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τους επιχειρηματίες, εφόσον ενισχύσεις που ήσαν απολύτως σύμφωνες προς την απόφαση περί εγκρίσεως του καθεστώτος ενισχύσεων θα ήταν δυνατόν ανά πάσα στιγμή να επανεξεταστούν από την Επιτροπή. Αν κατόπιν αυτής της περιορισμένης εξετάσεως, η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η συγκεκριμένη ενίσχυση είναι σύμφωνη προς την απόφασή της περί εγκρίσεως του καθεστώτος, τότε θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εγκεκριμένη ενίσχυση και, επομένως, ως υφιστάμενη ενίσχυση. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή, πριν κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης, θα πρέπει να προτείνει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη «κατάλληλα μέτρα» κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 1. Αντιστρόφως, αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η συγκεκριμένη ενίσχυση δεν καλύπτεται από την απόφασή της περί εγκρίσεως του καθεστώτος, η ενίσχυση θα πρέπει να θεωρηθεί ως νέα και η Επιτροπή νομιμοποιείται να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2.

(37) Όπως υπογραμμίζεται από τις ιταλικές αρχές στις γραπτές τους παρατηρήσεις (βλέπε ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις 17 και 18), το γενικό καθεστώς των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του ταμείου εγγύησης για τις ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στις περιοχές του στόχου 1, είχε εγκριθεί με την επιστολή SG(95) D/3693 της 24ης Μαρτίου 1995 (ενίσχυση Ν 40/95). Τα κριτήρια, οι τρόποι και οι διαδικασίες λειτουργίας του ταμείου εγγύησης για τις ΜΜΕ είχαν εγκριθεί με την επιστολή SG(95) D/11306 της 7ης Νοεμβρίου 1995 (ενίσχυση Ν 662/95).

(38) Ωστόσο, οι δύο αποφάσεις της Επιτροπής που εγκρίνουν το ταμείο εγγύησης για τις ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στις περιοχές του στόχου 1 προβλέπουν ορισμένους όρους. Τόσο η επιστολή της Επιτροπής της 24ης Μαρτίου 1995 [SG(95) D/3693] που εγκρίνει την κρατική ενίσχυση Ν 40/95 όσο και η επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 1995 [SG(95) D/11306] που εγκρίνει την κρατική ενίσχυση Ν 662/95 περιέχουν μία τελική παράγραφο με το εξής περιεχόμενο:

«Η Επιτροπή εφιστά, τέλος, την προσοχή των ιταλικών αρχών στο γεγονός ότι η ειραρμογή του εν λόγω καθεστώτος υπόκειται στους κοινοτικούς κανόνες και αρχές σχετικά με τη σώρευση πολλαπλών ενισχύσεων με διαφορετικούς σκοπούς, καθώς και σε εκείνους που αφορούν ορισμένους βιομηχανικούς τομείς, μεταξύ των οποίων εκείνοι που ρυθμίζονται από τη συνθήκη ΕΚΑΧ, οι μεταφορές, η γεωργία και η αλιεία»

(39) Από την παράγραφο αυτή προκύπτει ότι, όσον αφορά την εφαρμογή του καθεστώτος στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, η έγκριση της Επιτροπής εξαρτάται από το αν οι χρηματοδοτήσεις του ταμείου εγγύησης για τις ΜΜΕ χορηγούνται σύμφωνα με τους διάφορους κοινοτικούς κανόνες και αρχές που ισχύουν για αυτούς τους τομείς.

(40) Όταν παρέλαβε την επιστολή της 10ης Απριλίου 1997, με την οποία οι ιταλικές αρχές κοινοποιούσαν τις τροποποιήσεις των κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος που είχαν αποφασισθεί από τη CIPE, η Επιτροπή αντελήφθη ότι το καθεστώς θα μπορούσε πράγματι να εφαρμοσθεί στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας κατά τρόπο μη σύμφωνο με τους διάφορους κοινοτικούς κανόνες και αρχές που ισχύουν για αυτούς τους τομείς. Ειδικότερα, η ρητή αναφορά, η οποία γινόταν για πρώτη φορά, στον ρόλο της RIBS στις πράξεις αναδιάρθρωσης υπέρ ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στις περιοχές του στόχου 1, δημιούργησε την υπόνοια ότι η ενίσχυση ενδεχομένως να απευθυνόταν στους τομείς αυτούς κατά τρόπο μη σύμφωνο με τους σχετικούς κανόνες. Οι υπόνοιες αυτές επιβεβαιώθηκαν από τις απαντήσεις των ιταλικών αρχών στα τέσσερα τέλεξ που τους έστειλαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, ζητώντας τους συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος.

(41) Ούτως εχόντων των πραγμάτων, η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί το επιχείρημα των ιταλικών αρχών ότι «το καθεστώς συνιστά "υφιστάμενη ενίσχυση" σύμφωνα με την έννοια που περιέχεται στους διαδικαστικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίοι έχουν κωδικοποιηθεί από την Επιτροπή». Αν μια ενίσχυση χορηγείται κατά παράβαση ενός όρου που περιέχεται στη σχετική απόφαση εγκρίσεως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή χορηγείται καταχρηστικώς, γεγονός που της επιτρέπει να κινήσει αμέσως τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης, χωρίς να χρειάζεται να προτείνει προηγουμένως κατάλληλα μέτρα κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 1.

Θέματα ουσίας

(42) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που, δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό. Η Επιτροπή φρονεί ότι στην προκειμένη περίπτωση συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 1. Η Επιτροπή παρατηρεί, επίσης, ότι το γεγονός αυτό δεν έχει αμφισβητηθεί από τις ιταλικές αρχές.

(43) Από την περιγραφή του καθεστώτος ενισχύσεων και από τις παρατηρήσεις των ιταλικών αρχών που παρατέθηκαν ανωτέρω προκύπτει ότι ο στόχος των ενισχύσεων είναι να παρασχεθεί στις ΜΜΕ που βρίσκονται στις ιταλικές περιφέρειες του στόχου 1 πρόσβαση στις πιστώσεις με ευνοϊκότερους όρους από εκείνους που προβλέπονται κανονικά από την κεφαλαιαγορά. Τα μέτρα ενίσχυσης που προβλέπονται για το σκοπό αυτό συνίστανται σε εγγυήσεις και σε επιδοτούμενα δάνεια.

Όσον αφορά τις εγγυήσεις, η Επιτροπή, σύμφωνα με πάγια πρακτική που βασίζεται στην επιστολή της προς τα κράτη μέλη της 5ης Απριλίου 1989 [SG(89) D/4328], θεωρεί ότι όλες οι εγγυήσεις που χορηγούνται από το κράτος άμεσα ή μέσω εξουσιοδοτημένων προς τούτο χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τις ιταλικές αρχές με την επιστολή της 27ης Νοεμβρίου 1997, η Επιτροπή υπολόγισε ότι η πραγματική αξία των εγγυήσεων επί των δανείων για αναδιάρθρωση του χρέους ανέρχεται σε 0,2 % ([8]).

([8]) Ο υπολογισμός βασίσθηκε στα ακόλουθα στοιχεία: το επιτόκιο αναφοράς ήταν 8,2 %. Από αυτό αφαιρέθηκε το επιτόκιο που καταβάλλει το κράτος για δάνεια ανάλογης διάρκειας (6 %) και το ποσοστό που πρέπει να καταβληθεί για την εγγύηση (2 % για τα δάνεια πον προορίζονται για αναδιάρθρωση του χρέους).

Όσον αφορά τα επιδοτούμενα δάνεια, το ταμείο μπορεί να χορηγήσει στις επιχειρήσεις ενίσχυση που μειώνει κατά 4,5 % ετησίως το επιτόκιο με το οποίο έχει συναφθεί η πράξη αναδιάρθρωσης. Η συμβολή του ταμείου στους τόκους δεν μπορεί, ωστόσο, να υπερβαίνει τό 40 % του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης αναδιαρθρωσης. Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή υπολόγισε βάσει των ίδιων πληροφοριών, ότι το ισοδύναμο επιχορήγησης των ενισχύσεων αυτών ανέρχεται σε 12,9 %.

Η Επιτροπή συμπέρανε, ως εκ τούτου, ότι το συνολικό ποσοστό της ενίσχυσης ήταν 13,1 % και ότι μπορούσε να φθάσει το 100 % στην περίπτωση προβληματικών επιχειρήσεων ([9]).

Στις γραπτές τους παρατηρήσεις, οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι, αφού στη συνέχεια το εθνικό επιτόκιο αναφοράς μειώθηκε, το πραγματικό ποσοστό της ενίσχυσης κατά τη στιγμή της χορήγησης των δανείων και των εγγυήσεων ενδεχομένως να ήταν χαμηλότερο από τους υπολογισμούς της Επιτροπής.

Δεν είναι δηλαδή δυνατό να υπολογισθεί με ακρίβεια το ποσό της ενίσχυσης, διότι εξαρτάται από το επιτόκιο που εφαρμόζεται τη στιγμή της χορήγησης του δανείου και από τους όρους της χορήγησής του. Η Επιτροπή συμπεραίνει, συνεπώς, ότι η χορήγηση επιδοτούμενων δανείων και εγγυήσεων συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1. Τούτο δεν έχει αμφισβητηθεί, εξάλλου, από την Ιταλία.

(44) Το καθεστώς νοθεύει, επιπλέον, τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις ιταλικές αρχές, οι δυνητικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι 41 ΜΜΕ που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας. Μολονότι επί του παρόντος οι πληρωμές έχουν ανασταλεί, εν αναμονή της τελικής απόφασης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος στους τομείς αυτούς, σε περίπτωση θετικής απόφασης η ενίσχυση θα αφορούσε επιδοτήσεις επιτοκίου για πράξεις αναδιάρθρωσης ύψους 5,4 δισεκατομμυρίων ιταλικών λιρών, με δυνατότητα χορήγησης εγγυήσεων για κεφάλαια ύψους 24 δισεκατομμυρίων λιρών. Ελλείψει πληροφοριών από πλευράς των ιταλικών αρχών περί αποδείξεως του εναντίου, η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορεί να συναχθεί ότι τουλάχιστον ορισμένες από αυτές τις επιχειρήσεις αναπτύσσουν δραστηριότητα σε τομείς όπου οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές κατέχουν σημαντικό μερίδιο. Το 1996 οι συνολικές εισαγωγές αγροτοβιομηχανικών προϊόντων στην Ιταλία από άλλα κράτη μέλη ανέρχονταν σε 28,734 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες και οι ιταλικές εξαγωγές προς τα άλλα κράτη μέλη σε 17,821 δισεκατομμύρια λίρες ([10]).

(45) Ωστόσο, η απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, που περιέχεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, δεν είναι απόλυτη. Είναι, όμως, σαφές ότι οι εξαιρέσεις του άρθρου 87 παράγραφος 2 δεν ισχύουν στη συγκεκριμένη περίπτωση, ούτε τις επικαλούνται εξάλλου οι ιταλικές αρχές.

Ομοίως, η ενίσχυση δεν αποσκοπεί στην προώθηση κάποιου σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ούτε στην επανόρθωση κάποιας σοβαρής διαταραχής της οικονομίας ενός κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), ούτε στην προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ). Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί αν η εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων μπορεί να υπαχθεί στην εξαίρεση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

(46) Όσον αφορά τις πράξεις αναδιάρθρωσης του χρέους που πραγματοποιούνται από το ταμείο εγγύησης, η Επιτροπή επισημαίνει κατ' αρχάς ότι τα συγκεκριμένα μέτρα ενίσχυσης δεν αποσκοπούν στη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται στους τομείς της γεωργίας ([11]) και της αλιείας ([12]).

(47) Έπειτα, οι ιταλικές αρχές επέμειναν στο γεγονός ότι οι δικαιούχες ΜΜΕ δεν μπορούν να θεωρηθούν προβληματικές επιχειρήσεις. Οι ιταλικές αρχές υπογραμμίζουν επ' αυτού ότι οι εγγυήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος καλύπτουν μόνο το 60 % του ποσού του δανείου και, επιπλέον, η εγγύηση δεν μπορεί να ενεργοποιηθεί σε περίπτωση αφερεγγυότητας του οφειλέτη που διαπιστώνεται εντός των 18 μηνών που ακολουθούν τη χορήγηση της χρηματοδότησης. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, οι δικαιούχες επιχειρήσεις έχουν ουσιαστικά στέρεες βάσεις και είναι ικανές να παρουσιάσουν κέρδη, αλλά πάσχουν από χρηματοοικονομική ανισορροπία εξαιτίας των τόκων που οφείλουν να πληρώνουν για βραχυπρόθεσμα δάνεια. Βάσει αυτών των εξηγήσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι για το συγκεκριμένο μέτρο δεν εφαρμόζονται οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ([13]). Το ανεφάρμοστο αυτών των κατευθυντήριων γραμμών επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από το γεγονός ότι ο δικαιούχος δεν είναι υποχρεωμένος να παρουσιάσει σχέδιο αναδιάρθρωσης για να μπορέσει να λάβει την ενίσχυση.

(48) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή παρατήρησε ότι υπήρχαν αμφιβολίες για το αν τα μέτρα ενίσχυσης που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν οι ιταλικές αρχές, καθώς δεν συνδέονται με επενδύσεις και δεν αποσκοπούν στη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, μπορούν να θεωρηθούν συμβατά με το άρθρο 87 της συνθήκης. Τα εν λόγω μέτρα αποτελούν στην πραγματικότητα ενισχύσεις λειτουργίας, οι οποίες δεν μπορούν να εγκριθούν από την Επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Οι παρατηρήσεις των ιταλικών αρχών επιβεβαιώνουν ότι στόχος του μέτρου είναι η ελάφρυνση του κόστους που βαρύνει τους

([9]) Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη «Εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 5 της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής επί των δημοσίων επιχειρήσεων στον κλάδο της μεταποίησης» (ΕΕ C 307 της 13.11.1993, σ. 3).

([10]) Πηγή: Υπουργείο Γεωργικών Πολιτικών.

([11]) Βλέπε πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τις επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων (ΕΕ C 29 της 2.2.1996, σ. 4).

([12]) Βλέπε κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση των εθνικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ C 100 της 27.3.1997, σ. 12).

([13]) Βλέπε υποσημείωση 6.

δικαιούχους και ότι δεν υπάρχει κανένα αντιστάθμισμα από την πλευρά των δικαιούχων, το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συντελεί στην ανάπτυξη συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή συγκεκριμένων περιφερειών. Λαμβανομένων υπόψη των αρχών που προσδιορίζονται στη νομολογία ([14]), η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να συμπεράνει ότι το προτεινόμενο μέτρο δεν μπορεί να υπαχθεί στην εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(49) Στις παρατηρήσεις τους, οι ιταλικές αρχές υπογραμμίζουν ότι η ενίσχυση προορίζεται για επιχειρήσεις των περιφερειών που αναφέρονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), οι οποίες θα έπρεπε ως εκ τούτου να απολαύουν εξαιρέσεως κατά την έννοια αυτής της διάταξης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ([15]).

(50) Σύμφωνα με το σημείο 6.1 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του 1998 ([16]), τα σχέδια ενισχύσεων που είχαν κοινοποιηθεί πριν από την ανακοίνωση αυτών των κατευθυντήριων γραμμών στα κράτη μέλη πρέπει να αξιολογηθούν βάσει των κριτηρίων που ίσχυαν την εποχή της κοινοποίησης. Η ανακοίνωση της Επιτροπής του 1988 ([17]), σχετικά με τη μέθοδο εφαρμογής του άρθρου 92 ([18]) παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) στις περιφερειακές ενισχύσεις, προβλέπει στο σημείο I.6 ότι, ενόψει των ειδικών προβλημάτων αυτών των περιφερειών, η Επιτροπή μπορεί κατ' εξαίρεση να εγκρίνει ορισμένες ενισχύσεις λειτουργίας στις εν λόγω περιφέρειες υπό ορισμένους όρους, οι οποίοι απαριθμούνται στις περιπτώσεις που ακολουθούν. Στη δεύτερη περίπτωση ορίζεται ότι «η ενίσχυση πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση σταθερής και ισορροπημένης ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας και να μην οδηγεί, σε κοινοτικό επίπεδο, σε υπερβολική τομεακή απόδοση, ούτως ώστε το τομεακό πρόβλημα που προκύπτει για την Κοινότητα να είναι πιο σοβαρό από το αρχικό περιφερειακό πρόβλημα στην περίπτωση αυτή, ενδείκνυται μια τομεακή προσέγγιση και, ιδιαίτερα, επιβάλλεται η τήρηση των κοινοτικών κανόνων, οδηγιών και κατευθυντήριων γραμμών που ισχύουν για ορισμένους βιομηχανικούς (σιδηρουργία, ναυπηγεία, συνθετικές ίνες, κλωστοϋφαντουργία και ένδυση) και γεωργικούς κλάδους, καθώς και για ορισμένες βιομηχανικές επιχειρήσεις μεταποίησης γεωργικών προϊόντων.»

(51) Στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, οι οποίοι περιλαμβάνουν την παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία των προϊόντων του παραρτήματος I, είναι πάγια πρακτική της Επιτροπής εδώ και πολλά χρόνια να απαγορεύει την καταβολή ενισχύσεων λειτουργίας σε όλες τις περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο α). Ως εκ της φύσεώς τους, οι ενισχύσεις αυτές ενδέχεται να παρακωλύσουν τη λειτουργία των μηχανισμών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από τις οργανώσεις της αγοράς, οι οποίοι υπερισχύουν των κανόνων περί ανταγωνισμού της συνθήκης ([19]). Η προσέγγιση αυτή έχει επιβεβαιωθεί επανειλημμένα ([20]). Συγκεκριμενα, η Επιτροπή έχει εκδώσει διάφορες αρνητικές τελικές αποφάσεις για μέτρα ενίσχυσης που της έχουν κοινοποιηθεί από την Ιταλία, στις οποίες δηλώνει ρητώς ότι οι ενισχύσεις λειτουργίας στον γεωργικό τομέα δεν μπορούν να τύχουν της εξαιρέσεως του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ([21]).

(52) Εξάλλου, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας, γεωργικών προϊόντων, δεν μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις, οι οποίες δεν τηρούν τους τομεακούς περιορισμούς που καθορίζονται στην απόφαση 94/173/ΕΚ της Επιτροπής ([22]). Αυτοί οι τομεακοί περιορισμοί απαγορεύουν τις επενδύσεις σε δραστηριότητες μεταποίησης και εμπορίας στους τομείς που παρουσιάζουν πλεονάζουσα παραγωγή στην Κοινότητα και, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 94/173/ΕΚ, εφαρμόζονται σε όλη την κοινοτική επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών που εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α). Θα ήταν προφανώς ασυνεπές από πλευράς της Επιτροπής να απαγορεύει τις ενισχύσεις για επενδύσεις υπέρ συγκεκριμένων δραστηριοτήτων του γεωργικού τομέα, αλλά να επιτρέπει από την άλλη πλευρά τις ενισχύσεις λειτουργίας υπέρ των ίδιων αυτών δραστηριοτήτων, ιδίως όταν δεν εξασφαλίζεται ότι οι πόροι που θα χορηγηθούν για την ελάφρυνση του χρέους δεν θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση μη εγκεκριμένων επενδύσεων.

(53) Βάσει των ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάζει η Ιταλία να χορηγεί επιδοτήσεις επιτοκίου για πράξεις αναδιάρθρωσης των χρεών και εγγυήσεις γι' αυτές τις πράξεις σε επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας κατά την έννοια του άρθρου 2 του νομοθετικού διατάγματος που κυρώθηκε με το νόμο 341/1995 και των κανόνων εφαρμογής που προσδιορίζονται στην απόφαση της CIPE της 10ης Μαΐου 1995 και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της, συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1, η οποία δεν εμπίπτει σε καμία από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3.

([14]) Ιδίως στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995 για την υπόθεση T-459/93, Siemens κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995 II, σ. 1675, και στη νομολογία που αναφέρεται εκεί.
([15]) Βλέπε υποσημείωση 5.
([16]) ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.
([17]) Βλέπε υποσημείωση 5.
([18]) Σημερινό άρθρο 87.
([19]) Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 177/78 Pigs and Bacon Commission κατά McCarren, Συλλογή 1979, σ. 2161.
([20]) 20ή έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, 1990, σημεία 337 και 347· 21η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, 1991, σημεία 316 και 317· 22η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, 1992, σημεία 503 και 504· 23η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, 1993, σημεία 547 και 548· 25η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, 1995, σ. 238-240· 26η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, 1996, σ. 251-255.
([21]) Απόφαση 95/366/ΕΚ της Επιτροπής, της 14ης Μαρτίου 1995, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγεί η Ιταλία (Σαρδηνία) στον γεωργικό τομέα (ΕΕ L 218 της 14.9.1995, σ. 20)· απόφαση 97/106/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 1996, για τις ενισχύσεις που προβλέπονται από τον περιφερειακό νόμο αριθ. 25/93 της περιφέρειας της Σικελίας (ΕΕ L 37 της 7.2.1997, σ. 11)· απόφαση 97/612/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 1997, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγούνται από την περιφέρεια Σαρδηνίας (Ιταλία) στον τομέα της γεωργίας (ΕΕ L 248 της 11.9.1997, σ. 27).
([22]) Απόφαση της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 1994, για την κατάρτιση κριτηρίων επιλογής που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τις επενδύσεις όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων και προϊόντων δασοκομίας και για την κατάργηση της απόφασης 90/342/ΕΟΚ (ΕΕ L 79 της 23.3.1994).

(54) Αφού οι ιταλικές αρχές εξήγησαν ότι το ταμείο δεν έχει χρησιμοποιηθεί για την εγγύηση συμμετοχικών δανείων ή επενδύσεων σε αγορές συμμετοχών, δεν είναι απαραίτητο να εξεταστεί περαιτέρω αυτό το θέμα στην παρούσα απόφαση.

(55) Ομοίως, αφού οι ιταλικές αρχές δήλωσαν ότι η απόφαση της CIPE σχετικά με τη συμμετοχή της RIBS σε πράξεις αναδιάρθρωσης δεν συνεπάγεται τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων πέραν των προβλεπομένων από το νόμο 662/96 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 15) και αφού όλες οι πράξεις αναδιάρθρωσης που πραγματοποιεί η RIBS στο πλαίσιο αυτού του νόμου κοινοποιούνται χωριστά στην Επιτροπή, δεν είναι απαραίτητο να εξεταστεί περαιτέρω αυτό το θέμα στην παρούσα απόφαση.

V. **Συμπεράσματα**

(56) Η Επιτροπή φρονεί ότι, μη λαμβάνοντας υπόψη τους ιδιαίτερους κανόνες που ισχύουν για τους τομείς της γεωργίας και της αλιείας, η Ιταλία ενέκρινε παράνομα τα μέτρα ενίσχυσης που προβλέπονται από το άρθρο 2 του νομοθετικού διατάγματος, που κυρώθηκε με το νόμο 341/1995, και τους κανόνες εφαρμογής αυτού του άρθρου, οι οποίοι προσδιορίζονται στην απόφαση της CIPE της 10ης Μαΐου 1995 και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της, χωρίς να τηρεί τους όρους που θεσπίζονται στην απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 1995, η οποία κοινοποιήθηκε με επιστολή της 24ης Μαρτίου 1995.

(57) Εντούτοις, καθώς οι ιταλικές αρχές διαβεβαιώνουν ότι όλες οι διαδικασίες για τη χορήγηση της ενίσχυσης ανεστάλησαν από τη στιγμή της παρέμβασης της Επιτροπής και ότι προηγουμένως δεν είχε χορηγηθεί καμία ενίσχυση, δεν είναι απαραίτητο να κινηθεί διαδικασία επιστροφής της ενίσχυσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή η Ιταλία υπέρ των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας για πράξεις αναδιάρθρωσης των χρεών κατά την έννοια του άρθρου 2 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 244 της 23ης Ιουνίου 1995, το οποίο κυρώθηκε με τον νόμο αριθ. 341 της 8ης Αυγούστου 1995, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και με τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση αυτή δεν μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή.

Άρθρο 2

Η Ιταλία ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης για τα μέτρα που έλαβε για την εφαρμογή της.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 10 Νοεμβρίου 1999.

Για την Επιτροπή

Franz FISCHLER

Μέλος της Επιτροπής